

Leren praten

OKé

CENTRUM VOOR JEUGD EN GEZIN

Je kindje leert niet vanzelf praten. Je kunt daarin samen oefenen.
In deze folder lees je tips om baby's en peuters te helpen bij het leren praten.

Praten met de baby

Als je baby een paar maanden oud is, gaat hij brabbelen. Praat met hem door zijn klanken te herhalen. Hij zal er dan nog meer proberen te maken.

Huilen is voor je baby een manier om te 'zeggen' dat er iets aan de hand is. Hij heeft bijvoorbeeld honger, pijn of is moe. Probeer er achter te komen wat er aan de hand is.

Je baby houdt van gezelschap. Behalve ouders kunnen bijvoorbeeld ook opa's en oma's, broertjes en zusjes of andere familieleden praten en spelen met de baby.

Tips

- Doe de klanken van de baby na.
- Kijk de baby aan en lach erbij.
- Praat tegen de baby als je met hem bezig bent. Vertel wat je doet.
- Praat in korte, maar wel goede zinnen. Dus niet alleen in babytaal.
- Zing wiegeliedjes of versjes.
- Wijs in boeken of tijdschriften plaatjes aan. Benoem wat je ziet en maak er eventueel een passend geluid bij.
- Speel spelletjes en herhaal ze vaak. Bijvoorbeeld: Komt een muisje aangelopen... Klap eens in je handjes...
- Haal bij de bibliotheek het koffertje **Boekstart**.

Praten met de kleine peuter

Wijs je peuter op alles wat er te zien is. Zeg steeds de woorden erbij: 'Dat is een klok. De klok doet tiktak, tiktak.' Ook van samen plaatjes kijken leert je peuter veel.

Je kind houdt van zingen en bewegen. Zing niet te snel, dan kan je kind met je meedoen.

Zeg niet alleen maar 'nee'! Leg je kind steeds uit waarom iets niet mag. Dan begrijpt je peuter beter wat je bedoelt.

Tips

- Praat veel tegen je peuter, vooral als je dingen samen doet.
- Maak van de woordjes van je peuter een hele zin. Zegt je kindje bijvoorbeeld 'Pop weg', zeg dan: 'Ja, de pop is weg'.
- Houd gesprekjes met de peuter. Stel ook vragen, zoals: 'Weet jij waar de pop is?'.
- Bekijk samen plaatjes en vertel er iets bij.
- Zing samen liedjes. Doe dat langzaam, zodat je peuter mee kan zingen.
- Geef speelgoed dat geluid maakt of ervoor zorgt dat je kind gaat praten, bijvoorbeeld een telefoon.

Praten met de grote peuter

Als je samen bezig bent of samen iets beleeft, kun je daar ook samen over praten. Een kind praat tijdens zijn spel vaak hardop. Hiermee oefent hij zijn eigen taal.

Voorlezen is gezellig en leerzaam. Je kunt samen met je kind boeken uitzoeken in de bibliotheek.

Tips

- Praat over wat je samen doet of ziet. Bijvoorbeeld als je buiten wandelt of als je tv kijkt.
- Wijs je peuter op nieuwe dingen: 'Kijk! Zie je die vogel?'.
- Verbeter je kind niet, maar geef het goede voorbeeld. Zegt je peuter 'Slaapte jij ook?', dan kun je zeggen: 'Nee, ik sliep niet'.
- Probeer altijd antwoord te geven op de waarom-vragen. Maar houd het eenvoudig en kort.
- Lees vaak dezelfde boekjes. Laat je peuter er ook zelf z'n verhaaltjes bij vertellen.

- Luister samen naar cd's of kijk naar tv-programma's met peuterliedjes en verhalen.
- Geef speelgoed waarbij je peuter kan praten, zoals poppen, knuffels en serviesjes.
- Lees elke avond voor het slapen gaan een verhaaltje voor.

Materialen om het praten te oefenen

Boeken

Babyboekjes zijn van stevig karton, linnen of plastic. Op elke bladzijde staat één plaatje, liefst in heldere kleuren. Voor peuters kun je het best boekjes nemen met duidelijke plaatjes en eenvoudige, korte tekst.

Bijvoorbeeld over dingen die zij zelf meemaken. Er is een grote keus. Leuk zijn bijvoorbeeld boekjes van Helen Oxenbury, Dick Bruna en Miep Diekmann.

Je kunt gratis boeken lenen in de bibliotheek. Daar zijn ook cd's te lenen met peuterliedjes en -verhalen.

Speelgoed en spelletjes

Geef je kind speelgoed dat ervoor zorgt dat je kind gaat praten, bijvoorbeeld over wat hij ziet of beleeft. Voorbeelden:

- Telefoontje. Eerst zal je kind alleen brabbelen, maar al snel volgen er hele gesprekken.
- Poppen: vingerpopjes, poppenkastpoppen, een poppenhuis. Je kind kan dan zelf met de poppen praten, of ze met elkaar laten praten.
- Dingen als verkleedkleden of een serviesje zorgen ervoor dat je kind een soort rollenspel kan doen. Hij zal dan dingen gaan zeggen die volgens hem bij die rol horen.

- Papier en potlood om te tekenen. Tekenen en kleuren helpt bij de verwerking van (niet-) alledaagse gebeurtenissen. Ook kun je samen praten over de tekening.

Spelletjes waarbij een kind veel woorden leert, zijn bijvoorbeeld lotto, memory en legpuzzels.

Tenslotte

Kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo en op hun eigen manier. Dat geldt ook voor het leren praten. Bij de één gaat het vlotter dan bij de ander. Daarom staan er geen leeftijden vermeld in deze tekst.

Meer weten?

Heb je vragen over opvoeden en opgroeien? Neem eens een kijkje op de website van het OKé-punt: www.okepunt.nl. Daar vind je ook de tijden en locaties van opvoedspreekuren. Of bel de OKé-telefoon: (036) 535 73 66 (op werkdagen van 9.00 - 16.30 uur). Opvoeden, je staat er niet alleen voor!